

รายงานการวิจัย

การปรับปรุงค่าความหนาแน่นของถ่านที่ผ่านกระบวนการอัดขึ้นรูป

Density improvement of compress charcoal

จตุพร ใจดำรงค์
ปิยวิทย์ สุวรรณ
บรรเลง คำเกตุ

Jatuporn Jaidumrong
Piyavit Suwan
Bunleng Kumket

สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
งบประมาณ (เงินรายได้) ประจำปี พ.ศ. 2558

การปรับปรุงค่าความหนาแน่นของถ่านที่ผ่านกระบวนการอัดขึ้นรูป

จตุพร ใจธรรมรงค์ ปิยวิทย์ สุวรรณ และ บรรเลง คำเกตุ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหนาแน่นของถ่านอัดแห่งว่ามีผลต่อค่าความร้อนอย่างไร การดำเนินงานโดยการนำเศษถ่านมาทำการย่อยบดละเอียดและร่อนให้ได้ผงถ่านขนาดตามต้องการ นำไปปั้น成形成球 1.5 กิโลกรัมผสมน้ำสะอาด 3.5 ลิตรแล้วนำไปเผาสมกับผงถ่าน 10 กิโลกรัม ต่อจากนั้นนำไปอัดแห่งด้วยเครื่องอัดแบบเกลียวและชุดแห่งอัด การทดลองหาความสามารถในการให้ความร้อนโดยนำถ่านอัดแห่งให้นำไปจุดติดไฟและทดลองต้มน้ำ บันทึกค่าอุณหภูมิและเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป ผลการทดลองพบว่าถ่านผงอัดแห่งที่มีค่าความหนาแน่นมากจะให้ค่าความร้อนสูงกว่าถ่านอัดแห่งที่มีค่าความหนาแน่นน้อย

คำสำคัญ : ถ่านอัดแห่ง ความหนาแน่น ความร้อน

Density improvement of compress charcoal

Jatuporn Jaidumrong Piyavit Suwan and Bunleng Kumket

Abstract

This research aims to study the density of activated charcoal briquettes that can affect the heat, however. The operation was performed by applying charcoal small ground and sifted powdered charcoal to scale as needed 1.5 kg of cassava starch mixed with 3.5 liters of water mixed with 10 kg of charcoal briquettes with the lead screw compressors and compressed bars. Experimental determination of heat by the Charcoal and try to ignite the boiler that save time and temperature changes. The results showed that charcoal briquette powder to a density much higher heating value of coal briquettes with less density.

Keywords : charcoal heat density

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากบประมาณเงินรายได้ งบรายจ่ายอื่น ๆ ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีประจำปีงบประมาณ 2558 คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ขอขอบคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิศวกรรมอุตสาหการและสาขาวิศวกรรมเครื่องกลทุกท่าน เจ้าหน้าที่ประจำโครงการยุทธศาสตร์แม่พิมพ์และชั้นส่วนอุตสาหกรรม เจ้าหน้าที่สาขา วิศวกรรมเครื่องกล ที่ให้ความอนุเคราะห์เครื่องมือและสถานที่ในการทำงานจนทำให้โครงการนี้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

คณะผู้จัดทำ

5 สิงหาคม 2559

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	๓
สารบัญ	๔
สารบัญตาราง	๕
สารบัญรูป	๘
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 ขอบเขต	2
1.4 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย	2
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ	2
บทที่ 2 งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	9
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน	12
3.1 แผนการดำเนินงาน	12
3.2 การจัดเตรียมผังถ่าย	13
3.3 การอัดถ่ายแห่ง	14
3.4 การหาค่าความสามารถในการให้ความร้อน	15
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน	16
4.1 ถ่ายอัดแห่งโดยปรับมุมเอียงระบบอัด	16
4.2 ถ่ายอัดแห่งโดยปรับน้ำหนักถ่าย	18
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	19
5.1 สรุปผลการทดลอง	19
5.2 ปัญหาและอุปสรรค	19
5.3 ข้อเสนอแนะ	20
บรรณานุกรม	21

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 แผนการดำเนินงาน	12
4.1 ค่าความหนาแน่นของถ่านอัดแท่งโดยมูมเอียงกระบวนการอัด	17
4.2 อุณหภูมิความร้อน (องศาเซลเซียล) ที่เกิดขึ้นของการอัดถ่านโดยปรับมูมเอียง	17
4.3 น้ำหนักผงถ่านที่ซึ่งก่อการอัดแท่ง 40 กรัม	18
4.4 น้ำหนักผงถ่านที่ซึ่งก่อการอัดแท่ง 45 กรัม	19
4.5 น้ำหนักผงถ่านที่ซึ่งก่อการอัดแท่ง 50 กรัม	19
4.6 น้ำหนักผงถ่านที่ซึ่งก่อการอัดแท่ง 55 กรัม	20
4.7 อุณหภูมิความร้อน (องศาเซลเซียล) ที่เกิดขึ้นของการอัดถ่านโดยปรับน้ำหนัก	20

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 การเผาไหม้ที่สมบูรณ์ การเผาไหม้ที่ดีและการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์	10
3.1 น้ำตัวประสาน	13
3.2 ผงถ่านละอียด	13
3.3 เครื่องอัดถ่านแท่งด้วยเกลี้ยวยอัด	14
3.4 มุมาอียังของท่ออัดถ่านแท่ง	14
3.5 การซั่งน้ำหนัก	15
3.6 กระบวนการอัดถ่าน	15
3.7 การอัดถ่านแท่ง	15
3.8 การตรวจสอบอุณหภูมิของการต้มน้ำ	15

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากปัจจุบันมีการตระหนักรถึงการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยมีการนำเอาทรัพยากรที่เหลือใช้กลับมาแปรสภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูดสุด ประกอบกับประเทศไทยมีการผลิตสินค้าที่มีส่วนประกอบจากวัตถุดิบไม่เป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดเศษขี้เลือยกเศษไม่ที่เกิดจากการผลิตเป็นจำนวนมากและเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของเศษขี้เลือยไม่ดังกล่าว จึงมีการนำเศษขี้เลือยไม้ชนิดต่าง ๆ นั้นมาแปรสภาพโดยเข้ากระบวนการอัดแท่งเพื่อเป็นถ่านอัดแท่งใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ตามลักษณะการใช้งาน เช่น การใช้เป็นเชื้อฟืนตามร้านอาหารต่าง ๆ หรือนำมาใช้ภายในบ้านพักอาศัยและตามโรงงานต่าง ๆ

ถ่านอัดแท่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถทดแทนถ่านจากปาล์มธรรมชาติที่กำลังจะหมดไปได้อย่างสมบูรณ์ เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นการนำเอาวัสดุที่เหลือใช้จากการเกษตรมาใช้อย่างคุ้มค่า แต่ปัญหาเชื้อเพลิงในปัจจุบันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยตกต่ำลง จึงมีความจำเป็นที่ต้องการหาวัสดุที่สามารถใช้เป็นเชื้อเพลิงโดยเฉพาะการใช้เชื้อเพลิงในการหุงต้ม ปิ้ง ย่าง ของครัวเรือนและร้านอาหารต่าง ๆ ในอดีตจะใช้ไม้เป็นเชื้อเพลิงอาจจะอยู่ในรูปของไม้ฟืนหรือถ่านไม้ แต่ในปัจจุบันปริมาณไม้มีปริมาณไม่มากนัก จึงทำให้มีความสนใจในการนำวัตถุดิบหรือวัสดุทางการเกษตร ได้แก่ เศษผงถ่าน กะลามะพร้าว เศษผงถ่านไม้ยางพารา เศษผงถ่านกะลาปัลม และเศษผงถ่านไม้ต่าง ๆ เพื่อนำมาผลิตเป็นเชื้อเพลิง กระบวนการผลิตเชื้อเพลิงเป็นการเผาแล้วนำมาอัดเพื่อให้อยู่ในรูปแบบของถ่านอัดแท่งหรือถ่านอัดเป็นก้อน เนื่องจากใช้เศษวัสดุเผาไหม้ได้นานและราคาไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับเชื้อเพลิงอื่น ๆ เป็นต้น [1]

จากการสำรวจคณะผู้จัดทำพบว่าเศษผงถ่านจากไม้ยางพาราที่นำมาทำการอัดแท่งที่มีการนำมาใช้งานและเพิ่มมูลค่าให้กับเศษผงถ่านในเชิงพาณิชย์ ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นของค่าประสิทธิภาพการให้ค่าความร้อนอันเนื่องมาจากค่าความหนาแน่นของถ่านอัดแท่งเพื่อเพิ่มมูลค่าในการนำมาใช้เป็นพลังงานทดแทนและเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาค่าความหนาแน่นของถ่านที่มีผลต่อค่าประสิทธิภาพการให้ค่าความร้อน

1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย

- 1.3.1 การวิจัยนี้ใช้ผู้ถ่านที่ได้จากเศษถ่านไม้ย่างพารา
- 1.3.2 ถ่านที่ใช้ผ่านกระบวนการผลิตโดยวิธีการอัดแห้งผงถ่าน
- 1.3.3 ลักษณะหน้าตัดของถ่านที่ใช้เป็นแบบวงกลมความยาว 60 มิลลิเมตร
- 1.3.4 มุ่งเนื้องของช่องอัดถ่านแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ 50, 60, 70 และ 80 องศา
- 1.3.5 น้ำหนักของผงถ่านก่อนการอัดแห้งแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ 40, 45, 50 และ 55 กรัม

1.4 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

ไฟเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการเผาไหม้โดยเกิดจากองค์ประกอบสามประการด้วยกัน คือ ความร้อนเชื้อเพลิง และออกซิเจน ดังนั้นการเผาไหม้ถ่านอัดแห้งที่ได้ควรจะต้องมีองค์ประกอบในข้างต้นอย่างเหมาะสม ได้แก่ ชนิดของไม้ผงถ่านที่เหมาะสมในการเป็นเชื้อเพลิง และหรือความหนาแน่นที่เหมาะสมของถ่านที่ผ่านกระบวนการอัดแห้งเพื่อให้มีปริมาณออกซิเจนที่เหมาะสมในการเผาไหม้

ดังข้างต้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการศึกษาถึงค่าความหนาแน่นในระดับที่แตกต่างกันของถ่านอัดแห้งว่ามีผลต่อค่าประสิทธิภาพการให้ค่าความร้อนอย่างไร โดยในกระบวนการอัดถ่านแห้งจะทำการออกแบบมุ่งเนื้องของช่องอัดถ่านแบบออกเป็น 4 ระดับ คือ 50, 60, 70 และ 80 องศา ซึ่งมุ่งเนื้องจะเปลี่ยนแปลงอัตราการไหลของถ่านอัดแห้งดังนั้นจะทำให้ความหนาแน่นของถ่านเปลี่ยนแปลงไปอีกด้วย น้ำหนักของผงถ่านก่อนการอัดแห้งแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ 40, 45, 50 และ 55 กรัม สำหรับการออกแบบการทดลองซึ่งจะประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ ปริมาณเศษถ่านไม้ย่าง น้ำ แป้ง และค่าความหนาแน่นของถ่าน ต่อจากนั้นนำไปทำการทดลองและวิเคราะห์ผลเพื่อหาว่าค่าความหนาแน่นของถ่านไม้ย่างอัดแห้งว่ามีผลต่อค่าประสิทธิภาพการให้ค่าความร้อนอย่างไร

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1.5.1 ได้สภาวะในการทำงานที่เหมาะสมกับการอัดขึ้นรูปถ่านแห้ง
- 1.5.2 ลดเวลาในการออกแบบและผลิตเครื่องจักรในการอัดขึ้นรูปถ่านแห้ง
- 1.5.3 ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการให้ค่าความร้อนของผงถ่านอัดแห้ง

บทที่ 2

งานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากปัจจุบันมีการตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยมีการนำเอาทรัพยากรที่เหลือใช้กลับมาแปรสภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูดสุด ประกอบกับประเทศไทยมีการผลิตสินค้าที่มีส่วนประกอบจากวัตถุดิบไม่เป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดเศษซึ่งเหลืออยู่จากการเศษไม่ที่เกิดจากการผลิตเป็นจำนวนมากและเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของเศษซึ่งเหลือไม่ดังกล่าว จึงมีการนำเศษซึ่งเหลืออยู่ไม่นิดต่าง ๆ นั้นมาแปรสภาพโดยเข้ากระบวนการอัดแห้งเพื่อเป็นถ่านอัดแห้งใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ตามลักษณะการใช้งาน เช่น การใช้เป็นเชื้อฟืนตามร้านอาหารต่าง ๆ หรือนำมาใช้ภายในบ้านพักอาศัยและตามโรงงานต่าง ๆ

ถ่านอัดแห้งเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถทดแทนถ่านจากป้ามธรรมชาติที่กำลังจะหมดไปได้อย่างสมบูรณ์ เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นการนำเอารสidualที่เหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้อย่างคุ้มค่า แต่ปัญหาเชื้อเพลิงในปัจจุบันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยต่ำลง จึงมีความจำเป็นที่ต้องการหาวัสดุที่สามารถใช้เป็นเชื้อเพลิงโดยเฉพาะการใช้เชื้อเพลิงในการหุงต้ม ปิ้ง ย่าง ของครัวเรือนและร้านอาหารต่าง ๆ ในอดีตจะใช้ไม้เป็นเชื้อเพลิงอาจจะอยู่ในรูปของไม้พื้นหรือถ่านไม้ แต่ในปัจจุบันปริมาณไม้มีปริมาณไม่มากนัก จึงทำให้มีความสนใจในการนำวัตถุดิบหรือวัสดุทางการเกษตร ได้แก่ เศษผงถ่าน กระลาມพร้าว เศษผงถ่านไม้ย่างพารา เศษผงถ่านกระลาปัล์ม และเศษผงถ่านไม้ต่าง ๆ เพื่อนำมาผลิตเป็นเชื้อเพลิง กระบวนการผลิตเชื้อเพลิงเป็นการเผาแล้วนำมาอัดเพื่อให้อยู่ในรูปแบบของถ่านอัดแห้งหรือถ่านอัดเป็นก้อน เนื่องจากใช้เศษวัสดุ เผาไหม้ได้นานและราคาไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับเชื้อเพลิงอื่น ๆ เป็นต้น [1] จากการสำรวจพบว่าเศษผงถ่านจากไม้ย่างพาราที่นำมาทำการอัดแห้งที่มีการนำมาใช้งานและเพิ่มมูลค่าให้กับเศษผงถ่านในเชิงพาณิชย์ ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นของค่าประสิทธิภาพการให้ค่าความร้อนอันเนื่องมาจากค่าความหนาแน่นของถ่านอัดแห้งเพื่อเพิ่มมูลค่าในการนำมาใช้เป็นพลังงานทดแทนและเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รุ่งโรจน์ พุทธิสกุล [3] การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ โดยศึกษาการผลิตถ่านอัดแห้งจากถ่านกระลาມพร้าวและถ่านเหง้ามันสำปะหลังโดยทำการทดสอบสมรรถนะทางความร้อนตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.238/2547) ผลกระทบตันทุนต่อหน่วยและผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์จากการผลิตถ่านอัดแห้ง

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองนำวัสดุทั้ง 2 ชนิดดังกล่าวมาผสมกัน 5 อัตราส่วน ลักษณะถ่านอัดแท่ง เป็นรูปทรงกระบอกขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 5 เซนติเมตร มีครึบโดยรอบจำนวน 5 ครึบและมีรูกลวงขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ความยาว 10 เซนติเมตร แรงอัด 33 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตร และมีปริมาณความชื้นไม่เกินร้อยละ 8 ของน้ำหนัก ทำการทดสอบโดยการเผาไหม้เพื่อวัดผลในห้องปฏิบัติการทดสอบ เพื่อส่งให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของสมรรถนะทางความร้อนและมลภาวะ

ผลทางด้านสมรรถนะทางความร้อนสรุปได้ว่า ถ่านอัดแท่งที่มีส่วนผสมระหว่างถ่านกะลามะพร้าวและถ่านเหง้ามันสำปะหลังในอัตราส่วน 9 : 1 เป็นอัตราส่วนที่ให้ค่าความร้อนสูงสุดเท่ากับ 6,518.10 กิโลแคลอรี่ต่อกิโลกรัม และอัตราส่วน 1 : 9 เป็นอัตราส่วนที่ให้ค่าความร้อนต่ำสุดเท่ากับ 4,514.13 กิโลแคลอรี่ต่อกิโลกรัม ผลการทดสอบมลภาวะจากการเผาไหม้ถ่านอัดแท่ง พบร้า ก้าชซัลเฟอร์ไดออกไซด์มีปริมาณเท่ากับ 195 ppm ก้าชไนโตรเจนไดออกไซด์เท่ากับ 26 ppm คาร์บอนไดออกไซด์ 9.11 ppm และก้าชคาร์บอนมอนอกไซด์มีปริมาณมากกว่า 4,000 ppm มีการเปลี่ยนแปลงโดยมีค่าลดลง สัมพันธ์กับปริมาณคงเหลือของวัสดุหลังการเผาไหม้ ซึ่งในด้านสมรรถนะ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช. 238/2547)

ผลการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตและความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ พบร้าถ่านอัดแท่งที่มีส่วนผสมระหว่างถ่านกะลามะพร้าวและถ่านเหง้ามันสำปะหลังในอัตราส่วน 3 : 7 มีค่าสมรรถนะทางความร้อนเท่ากับ 5,003 กิโลแคลอรี่ต่อกิโลกรัม ให้ค่าสมรรถนะทางความร้อนผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (มผช.) มีต้นทุนการผลิตเท่ากับ 5.35 บาทต่อกิโลกรัม และเมื่อมีกำลังการผลิตที่ 400 กิโลกรัมต่อวัน จะสามารถคืนทุนได้ภายในระยะเวลาประมาณ 1.4 ปี ซึ่งผลการศึกษาวิจัยสามารถนำไปสู่เสริมให้เกษตรกรนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ได้แก่ เหง้ามันสำปะหลังมาใช้ประโยชน์ในการเพิ่มมูลค่า ได้โดยการใช้ถ่านเหง้ามันสำปะหลังเป็นส่วนผสมหลัก และใช้ถ่านกะลามะพร้าวเป็นส่วนผสมของสารบารุงผลผลิตคล้องกับสมมุติฐานของผู้วิจัย

ชาลีพร ไชยโยชน์ [4] งานวิจัยการศึกษาการผลิตเชื้อเชี่ยวแบบผสมผสานจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและหญ้าวนล้ออยนี้ ทำการศึกษาการผลิตเชื้อเพลิงเชี่ยวจากหญ้าวนล้ออย และทำการศึกษาการผลิตเชื้อเพลิงเชี่ยวแบบผสมผสานจากหญ้าวนล้ออยกับวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ซึ่งได้แก่ ยอดและใบอ้อย ซังข้าวโพด ก้านทางปาล์มน้ำมัน ต้นมันสำปะหลัง และฟางข้าว โดยใช้การอัดเย็นโดยเครื่องอัดไฮดรอลิกส์และใช้การจากแบ่งมันสำปะหลังเป็นตัวประสานเพื่อปรับเทียบคุณสมบัติทางด้านเชื้อเพลิง และปรับเทียบต้นทุนในการผลิตต่อหน่วย

จากผลการทดลอง พบร้า การผลิตเชื้อเพลิงเชี่ยวจากหญ้าวนล้ออยโดยใช้จากแบ่งมันสำปะหลังเป็นตัวประสาน โดยเชื้อเพลิงเชี่ยวที่ได้มีค่าความร้อนอยู่ระหว่าง 3,941.65 - 3,761.14 kcal/kg ซึ่งอัตราส่วน 5.4 : 1 เป็นอัตราส่วนที่ให้ค่าความร้อนสูงสุด แต่มีลักษณะทางกายภาพที่ไม่

เหมาะสมต่อการนำมาใช้งาน โดยอัตราส่วนที่เหมาะสมต่อการนำมาใช้งาน คือ อัตราส่วน 2.7 : 1 เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนพบว่า มีราคาอยู่ระหว่าง 15.58 – 18.1 บาทต่อกิโลกรัม โดยต้นทุนจะเพิ่มขึ้น เมื่อมีเพิ่มปริมาณของตัวประสาน และในการนำหญ้าวนล้อymaใช้เป็นพลังงานสามารถลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 0.0402 กิโลกรัมต่อตารางเมตรต่อปี และเมื่อเทียบกับการใช้น้ำมันที่ให้พลังงานเทียบเท่ากันหญ้าวนล้อน้อย มีการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกน้อยกว่าถึง 1.6 กิโลกรัม ส่วนในการผลิตเชื้อเพลิงเขียวแบบผสมจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรทั้ง 5 ชนิด ซึ่งได้แก่ ยอดและใบอ้อย พ芳ข้าว ก้านทางปาล์มน้ำมัน ต้นมันสำปะหลัง และซังข้าวโพดกับหญ้าวนล้อน้อย พบร่วม เชื้อเพลิงเขียวที่ได้มีค่าความร้อนใกล้เคียงกัน คือ อยู่ระหว่าง 3,700 - 3,906 kcal/kg และมีต้นทุนในการผลิตอยู่ระหว่าง 16.63 - 17.25 บาท โดยเชื้อเพลิงเขียวแบบผสมสามารถนิดซังข้าวโพดกับหญ้าวนล้อน้อยมีราคาถูกที่สุด คือ 16.63 บาทต่อกิโลกรัม

ธนภัทร ศรีหริรัญ และเพาพงษ์ ฉายาสกุลวิวัฒน์ [5] ปริญญาในพนธน์มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาอุปกรณ์ถ่านอัดแห่งชีมวลจากกระ吝ะพร้าว รวมทั้งทำการศึกษาสมบัติการเผาไหม้โดยดำเนินการออกแบบและสร้างเครื่องอัดถ่านชีมวลโดยใช้ระบบไฮดรอลิกส์ เพื่อผลิตถ่านที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางภายในและภายนอกประมาณ 10 และ 35 มิลลิเมตรตามลำดับ และยาวประมาณ 90 มิลลิเมตร ถ่านอัดแห่งชีมวลจะทำการผลิตที่ 2 อัตราส่วนคือ อัตราส่วนของถ่านกระ吝ะพร้าวกับตัวประสานที่ 75 : 25 และ 70 : 30 พบร่วมที่อัตราส่วน 75 : 25 ค่าความร้อนของช่องถ่านอัดแห่งที่ได้จะมีค่าของถ่านที่ได้จะมีสูงกว่าโดยมีค่าประมาณ 7,105 cal/g ถ่านกระ吝ะพร้าวที่อัดได้เมื่อนำไปเผาสามารถติดไฟได้เป็นเวลานานประมาณ 2.5 ชั่วโมง และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับถ่านอัดแห่งทางการค้าจากกระ吝ะพร้าว พบร่วม ถ่านจากกระ吝ะพร้าวที่อัดได้จะจุดติดไฟยากกว่าถ่านอัดแห่งทางการค้า แต่อุณหภูมิตตลอดการเผาไหม้มีค่าใกล้เคียงกัน

ศราวุฒิ อินทฤทธิ์ และสินีนาถ ศรีสารารัญ [6] ปริญญาในพนธน์มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาถ่านอัดแห่งชีมวลจากเปลือกทุเรียน โดยใช้น้ำแข็งเป็นตัวประสานและปรับปรุงอุปกรณ์อัดถ่านแห่งชีมวลโดยใช้เทคนิคการอัดสกรูแบบอัดเย็น ได้ถ่านอัดแห่งที่มีทรงกระบอกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางในและนอกเท่ากับ 12 และ 52 มิลลิเมตรตามลำดับ และมีความยาวแห่งถ่านประมาณ 60 มิลลิเมตร ทดลองทำการอัดถ่านอัดแห่งจากเปลือกทุเรียนโดยมีอัตราส่วนผสมระหว่างผงถ่านกับตัวประสานที่อัตราส่วน 70 : 30, 72.5 : 27.5 และ 75 : 25 พบร่วม ที่อัตราส่วน 75 : 25 ให้ค่าความร้อนสูงสุดคือ ประมาณ 5,832.95 แคลอรีต่อกิโลกรัม และลดลงเมื่อมีปริมาณตัวประสานเพิ่มขึ้น ความหนาแน่นอยู่ระหว่าง 0.251 ถึง 0.277 กรัมต่อลูกบาศก์เซนติเมตร ลักษณะการติดไฟของถ่านอัดแห่งเปลือกทุเรียนติดไฟได้ประมาณ 2 ชั่วโมง และมีความคงทนคล้ายคลึงกับถ่านทางการค้าอีกทั้งยังมีปริมาณฟี้เก้าที่น้อยกว่า จึงเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้เป็นพลังงานความร้อนทางเลือกสำหรับภาคครัวเรือน

พิมรัตน์ อินทร์อุดม และภิตินันท์ รัตนไตรสิงห์ [7] โครงการนี้วิจัยประสบการณ์ เพื่อศึกษาและพัฒนาถ่านอัดแห่งจำกัดสุดเกษตรโดยมีปัจจัยในการศึกษา ผงถ่าน 3 ชนิด คือ ถ่านไม้มะขาม ถ่านกะลาะพร้าว และถ่านไม้จำปา

อัตราส่วนของผงถ่าน 3 ค่า (10 : 0.5, 10 : 1.0, 10 : 1.5) และนำมาทดสอบค่าซึ่งผลจากการทดสอบสามารถสรุปได้ดังนี้

1) กำลังและพลังงานจำเพาะที่ใช้ในการผลิตอยู่ในช่วง 1044 - 1441 วัตต์ และ 0.67 - 2.03 วัตต์ต่อชั่วโมงต่อแห่งตามลำดับและเมื่อตัวการทำงาน 840 - 1740 แห่งต่อชั่วโมง

2) ถ่านอัดแห่งที่ผลิตได้มีความยาวอยู่ในช่วง 13.70 - 15.50 เซนติเมตร และมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเฉลี่ย 3.47 เซนติเมตร ความหนาแน่นถ่านอัดแห่งอยู่ในช่วง 0.19 - 0.28 กรัมต่อกรัม巴斯ก์เมตร ความชื้นอยู่ระหว่าง 5.59 - 8.78 % (มาตรฐานแห้ง) ซึ่งค่าดังกล่าวอยู่ในช่วงมาตรฐานถ่านอัดแห่ง

3) ความแข็งแรงของถ่านอัดแห่งที่อัตราส่วนของผงถ่านต่อแป้งมัน 10 : 0.5, 10 : 1.0 และ 10 : 1.5 มีค่าอยู่ในช่วง 0.25 - 0.95, 0.77 - 1.76 และ 0.79 - 2.24 MPa ตามลำดับ ค่าความแข็งแรงของถ่านอัดแห่งมีค่าสูงสุดเมื่อใช้ปริมาณแป้งมัน 1.5 กิโลกรัม

4) ถ่านอัดแห่งอัตราส่วนผสมระหว่างถ่านไม้มะขามกับถ่านกะลาะพร้าว 10 : 1.5 ปริมาณแป้ง 1.0 - 1.5 กิโลกรัม ให้ค่าความร้อนสูง คือ 21.26 - 22.13 กิโลจูลต่อกิโลกรัม ซึ่งค่าที่ได้จะมีค่ามากกว่าถ่านสักส่วนเดิม 84.68 %

ดังนั้นสัดส่วนที่แนะนำในการผลิตถ่านอัดแห่งสำหรับอุตสาหกรรมในครัวเรือนคือ ผงถ่าน 10 กิโลกรัมต่อผงถ่านกะลาะพร้าว 1.0 - 1.5 กิโลกรัม และแป้งมัน 1.0 - 1.5 กิโลกรัม ทำให้ถ่านที่ได้มีค่าความร้อนและค่าความแข็งแรงสูง

S.R. Richard (1990) [8] นำวัสดุเหลือใช้จากธรรมชาติ เช่น ขี้เลื่อย แกลบ เปลือกถั่ว กากมะพร้าว กากปาล์ม มาอัดให้เป็นแห่งด้วยเครื่องอัดแบบลูกสูบ (Piston) และแบบหัวดาย (die) จากนั้นนำถ่านที่อัดแห่งมาหาค่า relaxation behavior, mechanical strength และ burning characteristics จากการทดลอง พบร้าว ขี้เลื่อยให้คุณสมบัติดีกว่าตัวอื่น ๆ แต่เชื้อเพลิงอัดแห่งที่ใช้วัสดุที่แตกต่างกันนั้นต้องใช้สภาวะที่แตกต่างกันในการผลิต

Husain. Z., et al. [9] ได้ผลิตเชื้อเพลิงอัดแห่งจากกะลาปาล์มที่ผ่านกระบวนการแปรรูปเป็นน้ำมันปาล์ม โดยอัดแห่งที่ความดันระหว่าง 5 - 13.5 MPa ด้วยระบบไฮโดรลิก (hydraulic press) ได้เชื้อเพลิงอัดแห่งที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 40, 50 และ 60 มิลลิเมตรและศึกษาถึงคุณสมบัติต่าง ๆ พบร้าวเชื้อเพลิงอัดแห่งมีความหนาแน่นระหว่าง 1,100 และ 1,200 kg/m² มีค่าความร้อน 3,917 cal/g ประมาณถ้า 6% และค่าความชื้น 12 %

Wayne [10] ได้ศึกษาการผลิตเชือเพลิงอัดแห่งจากกาฟ้ายผสมเปลือก Peanut (ผลไม้เปลือกแข็ง) และเยื่อกระดาษ พบว่าเชือเพลิงอัดแห่งจากกาฟ้ายผสมเปลือก Peanut มีความทนทานกว่าเชือเพลิงอัดแห่งที่ทำจากเยื่อกระดาษ แต่เชือเพลิงจากเยื่อกระดาษมีระยะเวลาในการเผาให้มั่นานที่สุดและมีปริมาณเผาต่ำกว่า

นฤดม ทาดี และคณะ [11] งานวิจัยนี้เป็นการศึกษารูปทรงและความโปร่งพรุนของถ่านอัดแห่งที่มีผลต่อค่าการเผาไหม้ โดยใช้วัตถุดิบจากไม้มะขามนำมาเผาและบดให้ละเอียดมีขนาดเม็ดถ่านเบอร์ 30 ถ่านมีหน้าตัดจำนวนสี่รูปแบบ วัสดุประสานโดยทำการผสมแป้งมันสำปะหลัง 1.5 ต่อผงถ่าน 10 ส่วน ภายหลังการอัดขึ้นรูปนำไปฝังเดดและนำไปทำการเผาเพื่อหาค่าประสิทธิภาพการให้ความร้อนพบว่าขนาดและรูปทรงหน้าตัดของถ่านมีผลต่ออุณหภูมิและระยะเวลาในการเผาไหม้ โดยถ่านรูปทรงกรอบจะมีเวลาเผาให้มั่นานที่สุด สำหรับค่าความหนาแน่นทำโดยการเปลี่ยนขนาดรูกล่างของแห่งถ่านขนาด 5 และ 15 มม. พบว่าความโปร่งพรุนของถ่านที่มีรูกล่างขนาด 15 มม. มีค่าประสิทธิภาพการใช้งานความร้อนมากที่สุด แต่ถ้าต้องการถ่านอัดแห่งที่มีความร้อนสูงและมีระยะเวลาในการเผาไหม้ยาวนานที่สุดควรเลือกใช้แบบรูปทรงหกเหลี่ยม

นักวิจัยจากภาควิชาชีวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประกอบด้วย ผศ.ดร.ศิริชัย ต่อสกุล ผศ.กุณฑล ทองศรี และ อ.จงกล สุภารัตน์ ได้คิดค้นถ่านอัดแห่งจากมะพร้าวขึ้น ซึ่งถ่านอัดแห่งที่คิดขึ้นได้จะเป็นอย่างไร เจ้าของผลงานเปิดเผยว่า ถ่านอัดแห่งที่คิดขึ้นเป็นการนำอากาศมะพร้าวที่ทำการเผาแล้วกับกลามมะพร้าวที่เผาและทำการบดละเอียดแล้วมาผสมนำเข้าเครื่องอัดแห่งออกมาเป็นถ่านอัดแห่ง [12]

โดยมีวิธีการทำดังนี้ก่อนอื่นต้องเตรียมในส่วนของการมะพร้าว ซึ่งก่อนจะนำอากาศมะพร้าวมาใช้ต้องนำไปอบให้แห้งก่อนจะนำไปเผา และต้องคัดอากาศมะพร้าวไม่ให้มีเศษวัสดุอื่นเจือปน เพราะจะทำให้ถ่านด้อยคุณภาพ จากนั้นนำอากาศมะพร้าวไปเผาในอุณหภูมิที่สูงพอเหมาะสมในการเผาจะต้องหมั่นดูเพื่อไม่ให้อากาศมะพร้าวเผาไหม้ให้ทั่วทุกส่วน โดยดูจากควันว่าควันที่ออกมาน้ำทางคันควันหมดแสดงว่าอากาศมะพร้าวเป็นถ่านสามารถนำมาใช้ได้ เมื่อเผาอากาศมะพร้าวได้แล้วก็นำมาพักทิ้งไว้ให้เย็นเพื่อที่จะนำไปผสมกับกลามมะพร้าวเพื่อที่จะทำการอัดแห่ง

ส่วนถ่านกลามมะพร้าว ก่อนที่จะนำไปผสมกับอากาศมะพร้าวที่เผาและเตรียมไว้ก่อนนั้น มีขั้นตอนการทำดังนี้คือ คัดเลือกกลามมะพร้าวที่แห้งสนิทออกจากเศษวัสดุอื่นๆ เช่น กรวด หิน ดิน ทราย ถุงพลาสติก เศษอาหาร เศษโลหะต่างๆ ออกให้หมด จากนั้นนำไปเผาด้วยการใช้ถังน้ำมันขนาด 200 ลิตร ที่เปิดไฟ เพาะจะทำให้เผาจ่าย สะทวาก ประหยด รวมเร็วกว่า เมื่อควันเริ่มน้อยลงแสดงว่า การเผาไหม้กลาทำทั่วถึงหมดแล้ว โดยสังเกตจะเห็นกลาติดไฟแดงๆ และควันไฟเริ่มน้อยลงพယายามใช้มีหรือเหล็กเขี่ยกลาให้ติดไฟให้ทั่ว เพื่อให้กลาติดไฟให้หมด ถ้ากลาด้านบนติดไฟแดงๆ ทั้งหมดแล้ว ปล่อยทิ้งไว้ 5-10 นาที จึงใช้กระสอบป่านชุบน้ำให้เปียกๆ ปักถังปิดทับด้วยฝาถังให้แน่นสนิท

หรือใช้ทรายปิดบนกระสอบปานอีกครั้งก็ได้ เพื่อไม่ให้อากาศข้างนอกเข้ามาในถัง ทิ้งไว้ 1 คืน ไฟจะดับถ่านกระ吝มพร้าวจะค่อยๆ เย็นลงรุ่งขึ้นจึงปิดฝาถัง นำถ่านกระ吝มพร้าวไปเข้าเครื่องบดให้ละเอียดในเครื่องบด

ส่วนตัวที่ใช้ผ้านำการอัดแห่งคือ แบ่งมันสำปะหลัง ซึ่งต้องมีลักษณะเป็นผงขาวเมื่อจับผิวสัมผัสของแป้งจะเนียน ลื่น มือเมื่อทำให้สุกจะเหลวเหนียว หนืด เมื่อพักให้เย็นจะมีลักษณะเหนียวเหนอะคงตัว ซึ่งเป็นลักษณะของส่วนผ้านำการที่เหมาะสม

เมื่อเตรียมทั้งสามส่วนพร้อมแล้วก็นำมาผสมกันโดยใช้น้ำเป็นตัวผสมทั้งสามข้าด้วยกัน ซึ่งปริมาณน้ำที่ใช้พอเหมาะ ระหว่างถ่านกระ吝มพร้าวและถ่านขี้เลือยผสมกัน 10 กิโลกรัม ตามอัตราส่วนผสม แบ่งมัน 1 กิโลกรัม น้ำ 0.5-0.8 ลิตร ตามความเหมาะสม กับความชื้นของถ่านกระ吝มพร้าวและถ่านกระ吝มพร้าว เพราะถ้าหากปริมาณน้ำมากเกินไปจะทำให้มีการทำการอัดแห่งถ่านจะไม่ดี แต่ถ้าปริมาณน้ำมากไปก็จะทำให้ทำการอัดแห่งไม่ได้

ขั้นตอนสุดท้ายคือการอัด นำวัตถุดิบที่ผสมกันจนได้ที่แล้วเข้าเครื่องอัดแห่งถ่านกระ吝มพร้าวซึ่งเป็นเครื่องอัดแบบสกรู ทำงานด้วยมอเตอร์ 5 แรงม้า ไฟฟ้า 220 โวตต์ ควบคุมด้วยเพลา เมื่อทำการอัดแห่งถ่านแล้ว จะได้แห่งถ่านที่มีความยาวเป็นแห่งเดียว ก็จะต้องมีการตัดให้ได้ขนาดความยาว 12 เซนติเมตร หลังจากที่ทำการอัดแห่งถ่านและตัดให้ได้ขนาดแล้วนั้นนำมาตากแดดประมาณ 1 วัน เพื่อเป็นการกำจัดความชื้นที่อาจจะยังคงมีอยู่ในก้อนถ่านอัดแห่ง ทำให้แห่งอัดถ่านจากการกระ吝มพร้าวแห้งสนิท

จากการศึกษาและทดลอง เจ้าของผลงานได้เปิดเผยถึงอัตราส่วนของส่วนผสมที่เหมาะสม และสามารถผลิตถ่านกระ吝มพร้าวสมกับถ่านกระ吝มพร้าวที่สามารถนำไปใช้ได้ ดังนี้คือ

- ถ่านกระ吝มพร้าว 70 เปอร์เซ็นต์ ถ่านกระ吝มพร้าว 30 เปอร์เซ็นต์ แบ่งมัน 5 เปอร์เซ็นต์ น้ำ 3 เปอร์เซ็นต์ ลักษณะการยึดเกาะกันเป็นก้อน ยึดเกาะเป็นก้อนดี เมื่อแห้งอาจมีรอยร้าวหรืออาจแตกเล็กน้อย สูตรที่

- ถ่านกระ吝มพร้าว 60 เปอร์เซ็นต์ ถ่านกระ吝มพร้าว 40 เปอร์เซ็นต์ แบ่งมัน 5 เปอร์เซ็นต์ น้ำ 3 เปอร์เซ็นต์ ลักษณะการยึดเกาะกันเป็นก้อน ยึดเกาะกันได้ดี สูตรที่

- ถ่านกระ吝มพร้าว 50 เปอร์เซ็นต์ ถ่านกระ吝มพร้าว 50 เปอร์เซ็นต์ แบ่งมัน 5 เปอร์เซ็นต์ น้ำ 3 เปอร์เซ็นต์ ลักษณะการยึดเกาะกันเป็นก้อน ยึดเกาะกันได้ดี ผิวเรียบ สูตร

- ถ่านกระ吝มพร้าว 40 เปอร์เซ็นต์ ถ่านกระ吝มพร้าว 60 เปอร์เซ็นต์ แบ่งมัน 5 เปอร์เซ็นต์ น้ำ 3 เปอร์เซ็นต์ ลักษณะการยึดเกาะกันเป็นก้อน สูตรที่ 5. ถ่านกระ吝มพร้าว 30 เปอร์เซ็นต์ ถ่านกระ吝มพร้าว 70 เปอร์เซ็นต์ แบ่งมัน 5 เปอร์เซ็นต์ น้ำ 3 เปอร์เซ็นต์ ลักษณะการยึดเกาะกันเป็นก้อน ยึดเกาะกันได้ดี เมื่อแห้งอาจมีรอยร้าวหรืออาจแตกเล็กน้อย

2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ไฟเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการเผาไหม้ [2] โดยเกิดจากองค์ประกอบสามประการด้วยกัน คือ ความร้อนเชื้อเพลิง และออกซิเจน ดังนั้นการเผาไหม้ถ่านอัดแท่งที่ที่ดีควรจะต้องมีองค์ประกอบในข้างต้นอย่างเหมาะสม ได้แก่ ชนิดของไม้ผงถ่านที่เหมาะสมในการเป็นเชื้อเพลิง และหรือความหนาแน่นที่เหมาะสมของถ่านที่ผ่านกระบวนการอัดแท่งเพื่อให้มีปริมาณออกซิเจนที่เหมาะสมในการเผาไหม้

กระบวนการเผาไหม้ หมายถึงการเกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันอย่างรวดเร็วของเชื้อเพลิงอันจะประกอบไปด้วย การเกิดความร้อนหรือความร้อนและแสงสว่าง การเผาไหม้ของเชื้อเพลิงที่สมบูรณ์จะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อมีปริมาณออกซิเจนเติมให้อย่างเพียงพอ ออกซิเจน (O₂) เป็นหนึ่งในธาตุพื้นฐานของโลหะซึ่งมีปริมาณถึง 20.9 % ของอากาศทั้งหมดของเรา การเกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันอย่างรวดเร็วของเชื้อเพลิงจะทำให้เกิดความร้อนในปริมาณมาก เชื้อเพลิงแข็งหรือเชื้อเพลิงเหลวจะต้องถูกเปลี่ยนให้เป็นก๊าซเสียก่อนที่จะกิดการเผาไหม้ โดยปกติแล้วจะต้องมีการใช้ความร้อนในการเปลี่ยนของเหลวหรือของแข็งให้เป็นก๊าซและก๊าซเชื้อเพลิงก็จะถูกเผาไหม้ในสถานะปกติ ถ้ามีปริมาณอากาศเพียงพออากาศส่วนใหญ่จำนวน 79 เปอร์เซ็นต์ (ซึ่งไม่ใช่ออกซิเจน) คือ ในโตรเจนและธาตุอื่นๆ อีกเล็กน้อย ในโตรเจนถือว่าเป็นตัวทำลายเพื่อลดอุณหภูมิ ซึ่งจะต้องมีเพื่อให้ได้ออกซิเจนที่ต้องการสำหรับการเผาไหม้ ในโตรเจนจะลดประสิทธิภาพของการเผาไหม้โดยดูดความร้อนออกจากกระบวนการเผาไหม้ของเชื้อเพลิง และทำให้ก๊าซที่ปล่อยควันสลายตัว สิ่งนี้จะเป็นการลดความร้อนที่มีไว้สำหรับการถ่ายเทความร้อนโดยผ่านการแลกเปลี่ยนความร้อนที่พื้นผิว

นอกจากนั้น มันยังทำให้ปริมาตรของการเผาไหม้ เพิ่มมากขึ้นเป็นผลพลอยได้ ซึ่งจะต้องเคลื่อนที่ผ่านอุปกรณ์แลกเปลี่ยน ความร้อน และขึ้นไปสู่กลุ่มปล่องไฟได้เร็วขึ้น เพื่อให้มีการผสมของอากาศกับเชื้อเพลิงเพิ่มเติม ในโตรเจนยังสามารถรวมตัวกับออกซิเจน (โดยเฉพาะเวลาที่มีอุณหภูมิเพลาไฟสูง) และทำให้เกิดออกไซด์ของในโตรเจน (NO_x) ซึ่งเป็นมลพิษ คาร์บอน ไฮโดรเจน และกำมะถันในเชื้อเพลิง รวมตัวกับออกซิเจนในอากาศ และก่อตัวเป็น คาร์บอนไดออกไซด์ ไอโซ้ และซัลเฟอร์ไดออกไซด์ โดยจะปล่อยพลังงาน 8,084 กิโลแคลอรี่ 28,922 กิโลแคลอรี่ และ 2,224 กิโลแคลอรี่ ตามลำดับ ภายใต้เงื่อนไขที่แน่นอน คาร์บอนอาจจะรวมตัวกับ ออกซิเจนแล้วเกิดเป็นคาร์บอนมอนอกไซด์ ซึ่งก็จะทำให้เกิดการปล่อยพลังงานความร้อนที่น้อยกว่า (2,430 กิโลแคลอรี่ ต่อกิโลกรัมของคาร์บอน) คาร์บอนที่ถูกเผาให้กลายเป็น CO₂ จะทำให้เกิดความร้อนต่อหน่วยของเชื้อเพลิงมากกว่า เมื่อเกิด CO หรือควันขึ้นมา

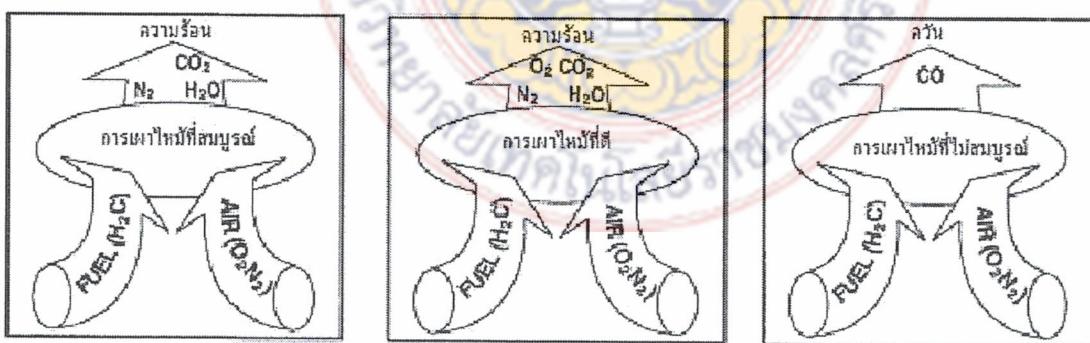
วัตถุประสงค์ของการเผาไหม้ที่คือการปลดปล่อยความร้อนทั้งหมดในเชื้อเพลิงซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการควบคุมปัจจัย 3 ประการของการเผาไหม้ (สาม T) ซึ่งได้แก่ (1) อุณหภูมิ (Temperature) ซึ่งจะต้องมีค่าสูงพอที่จะจุดไฟและทำให้เชื้อเพลิง ติดไปตลอดเวลาได้ (2) ความแปรปรวน

(Turbulence) ซึ่งจะเป็นตัวเริ่มการผสมกันระหว่างเชื้อเพลิงและออกซิเจน และ (3) เวลา (Time) ซึ่งจะต้องมีเพียงพอสำหรับการเผาไหม้ที่สมบูรณ์

โดยทั่วไปแล้ว เชื้อเพลิงที่ใช้กันทั่วไป เช่น ก๊าซธรรมชาติและโพรพেน จะประกอบไปด้วยคาร์บอนและไฮโดรเจน ส่วน ไออกซั�น เป็นผลพลอยได้ของการเผาไฮโดรเจน ซึ่งจะกำจัดความร้อนออกจากรถยานที่ปล่อยควัน มีฉนั้นแล้วก็จะมีการถ่ายเทความร้อนได้มากขึ้น ก๊าซธรรมชาติจะมีไฮโดรเจนมากกว่า แต่มีคาร์บอนต่ำกว่าก๊าซรัมมันอยกว่าน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดต่างๆ ดังนั้นจึงทำให้เกิดไอน้ำมากกว่า ผลที่ตามมาคือ จะมีการกำจัดความร้อนมากกว่าโดย อากาศเสียในระหว่างการเผาไหม้ก๊าซธรรมชาติ

ก๊าซธรรมชาติจะมีไฮโดรเจนมากกว่าแต่มีคาร์บอนต่ำกว่าก๊าซรัมมันอยกว่าน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดต่างๆ ดังนั้นจึงทำให้เกิดไอน้ำมากกว่าผลที่ตามมาคือ จะมีการกำจัดความร้อนมากกว่าโดย อากาศเสียในระหว่างการเผาไหม้ก๊าซธรรมชาติ ถ้ามีเชื้อเพลิงหรืออากาศมากหรือน้อยเกินไปในระหว่างการเผาไหม้ ก็จะทำให้เกิดความไม่สมดุลของเชื้อเพลิง และเกิดก๊าซ คาร์บอนมอนอกไซด์ซึ่งจะต้องมีปริมาณออกซิเจน O₂ ที่แน่นอน เพื่อให้เกิดการเผาไหม้ที่สมบูรณ์และต้องการอากาศส่วนเกินบางส่วน เพื่อให้แน่ใจว่าจะเกิดการเผาไหม้ที่สมบูรณ์ อย่างไรก็ตามถ้ามีอากาศส่วนเกินมากเกินไปจะทำให้เกิดการสูญเสียความร้อนและประสิทธิภาพ

ไม่ใช่เชื้อเพลิงทุกชนิดที่จะสามารถถูกเปลี่ยนให้กลายเป็นความร้อนแล้วถูกดูดซับโดยอุปกรณ์ผลิตไออกซ้า โดยปกติแล้ว ไฮโดรเจนในเชื้อเพลิงจะถูกเผา และเชื้อเพลิงของหม้อไอน้ำส่วนใหญ่ (ตามมาตรฐานของมลพิษทางอากาศ) จะมีกำมะถัน เพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลย ดังนั้น ความท้าทายของประสิทธิภาพของการเผาไหม้จึงพุ่งไปที่การบันทึกที่ไม่ถูกเผาไหม้ (ในชีล่า หรือ ก๊าซที่เผาไหม้ไม่สมบูรณ์) ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) แทนที่จะเป็นคาร์บอนไดออกไซด์ CO₂

รูปที่ 2.1 การเผาไหม้ที่สมบูรณ์ การเผาไหม้ที่ดีและการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์

แม้ว่าปัจจุบันนี้ ความนิยมในการใช้ถ่านสำหรับเป็นเชื้อเพลิงจะน้อยลงเนื่องจากมีเชื้อเพลิงอย่างอื่นมาทดแทนในครัวเรือน ทั้งไฟฟ้า แก๊ส และน้ำมัน หากแต่ในบางท้องที่ หรือบางครัวเรือนหรือบางกิจการก็ยังต้องอาศัยถ่านในการหุงต้มกันอยู่เป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากว่า สมัยนี้ถ่านที่ได้จากฟืนไม่เมะได้หายาได้ง่ายๆ ดังนั้นจึงมีผู้คิดค้นวัตถุดีบอ่อนๆ มาใช้ทำถ่านทดแทนไม้ ซึ่งวัตถุดีบชนิดนี้นั้นต้องเป็นวัตถุดีบที่หาได้ง่าย มีราคาไม่แพง สามารถให้ถ่านที่มีคุณภาพได้ดีเทียบเท่าถ่านจากไม้ฟืน และวัตถุดีบชนิดนั้นก็ คือ มะพร้าวน้ำเงิน

ดังข้างต้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการศึกษาถึงค่าความหนาแน่นในระดับที่แตกต่างกันของถ่านอัด แห่งว่ามีผลต่อค่าประสิทธิภาพการให้ค่าความร้อนอย่างไร โดยในกระบวนการอัดถ่านแห่งจะทำการออกแบบมุมเอียงของช่องอัดถ่านแบบออกแบบเป็น 4 ระดับ คือ 50, 60, 70 และ 80 องศา ซึ่งมุมเอียงจะเปลี่ยนแปลงอัตราการไหลของถ่านอัดแห่งดังนั้นจะทำให้ความหนาแน่นของถ่านเปลี่ยนแปลงไปอีกด้วย แนะนำหนักของผงถ่านก่อนการอัดแห่งแบบออกแบบเป็น 4 ระดับ คือ 40, 45, 50 และ 55 กรัม สำหรับการออกแบบการทดลองซึ่งจะประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ ปริมาณเศษถ่านไม้ยาง น้ำ แป้ง และค่าความหนาแน่นของถ่าน ต่อจากนั้นนำไปทำการทดลองและวิเคราะห์ผลเพื่อหาว่าค่าความหนาแน่นของถ่านไม้ยางอัดแห่งว่ามีผลต่อค่าประสิทธิภาพการให้ค่าความร้อนอย่างไร

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การปรับปรุงความหนาแน่นของถ่านอัดแห่งเป็นการศึกษาค่าความหนาแน่นของถ่านซึ่งผ่านการอัดแห่งซึ่งทำให้ค่าความหนาแน่นแตกต่างกันว่าส่งผลต่อค่าความร้อนที่เกิดขึ้นแตกต่างกันอย่างไร

3.1 แผนการดำเนินงาน

ใช้เวลา 12 เดือน ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2558 ถึงเดือน กันยายน 2559

ตาราง 3.1 แผนการดำเนินงาน

ขั้นตอนดำเนินงาน	พ.ศ. 2558			พ.ศ. 2559				
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	P A	← - - - →						
2. ออกแบบการทดลอง	P A	↔	↔					
3. เตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์	P A	↑ →	↔					
4. ทำการทดลอง	P A		← - - - →					
5. วิเคราะห์และสรุปผล	P A			← - - - →				
6. จัดทำรายงานของโครงการ	P A				← - - - →			
7. จัดพิมพ์เอกสารรายงาน	P A					↔		
8. จัดทำรูปเล่มบริัญญาณิพนธ์	P A						↔	

P ← - - - → แสดงแผนการดำเนินงาน

A ← → แสดงการดำเนินงานจริง

3.2 การจัดเตรียมผงถ่าน

3.2.1 การบดถ่าน

- 3.2.1.1 เตรียมวัตถุดิบ (ถ่านไม้)
- 3.2.1.2 เตรียมเครื่องบดถ่าน
- 3.2.1.3 เตรียมภาชนะสำหรับใส่วัตถุดิบ
- 3.2.1.4 เตรียมตะแกรง (ความละเอียด 1 มม.)

3.2.2 การบดถ่าน

- 3.2.2.1 บดถ่านด้วยเครื่องบดถ่าน
- 3.2.2.2 ร่อนด้วยตะแกรง (ความละเอียด 1 มม.)
- 3.2.2.3 แยกผงถ่านละเอียดกับผงถ่านหยาบ

3.2.3 การผสมถ่าน

- 3.2.3.1 เตรียมผงถ่านละเอียด 10 กิโลกรัม
- 3.2.3.2 นำแป้งมันสำปะหลัง 1.5 กิโลกรัมและน้ำสะอาด 3.5 ลิตรมาผสมให้เข้ากันในถังน้ำประisan เป็นน้ำตัวประisan
- 3.2.3.3 นำผงถ่านละเอียด 10 กิโลกรัมผสมกับน้ำตัวประisan

รูปที่ 3.1 น้ำตัวประisan

รูปที่ 3.2 ผงถ่านละเอียด

3.3 การอัดถ่านแท่ง

กำหนดให้ถ่านแท่งที่ใช้มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 30 มิลลิเมตร และยาว 60 มิลลิเมตร

3.3.1 การอัดถ่านแท่งโดยปรับมุมเอียงระบบประกอบ

การอัดแท่งถ่านด้วยเครื่องอัดถ่านด้วยเกลียวอัด ดังรูปที่ 3.3 โดยวิธีการอัดแบบมุมเอียงของระบบประกอบถ่านแท่งเป็นมุมเอียงดังรูปที่ 3.4 ขนาดต่างๆ (50° , 60° , 70° , 80°)

รูปที่ 3.3 เครื่องอัดถ่านแท่งด้วยเกลียวอัด

รูปที่ 3.4 มุมเอียงของห้อัดถ่านแท่ง

3.3.2 การอัดถ่านแท่งโดยปรับน้ำหนักถ่าน

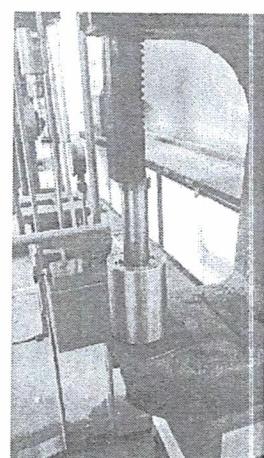
การอัดแท่งถ่านด้วยวิธีการซั่งน้ำหนักของผงถ่านขนาด 40, 45, 50 และ 55 กรัม ดังแสดงในรูปที่ 3.5 ซึ่งที่ค่าน้ำหนักแตกต่างกันจะทำให้ค่าความหนาแน่นของถ่านในแต่ละแท่งมีความแตกต่างกันอีกด้วย ต่อจากนั้นให้นำผงถ่านไปใส่ในระบบประกอบดังรูปที่ 3.6 และทำการอัดถ่านแท่งที่ความยาว 60 มิลลิเมตร ดังรูปที่ 3.7 ก่อนกระบวนการอัดถ่านแท่ง

รูปที่ 3.5 การชั่งน้ำหนัก

รูปที่ 3.6 กระบวนการอัดถ่าน

รูปที่ 3.7 การอัดถ่านแท่ง

3.3.3 การคำนวณหาค่าความหนาแน่น

การทดลองอัดถ่านมีน้ำหนักของถ่านเท่ากับ 40, 45, 50 และ 55 กรัม โดยมีสูตรในการคำนวณหาค่าความหนาแน่น คือ ค่าน้ำหนักของถ่านอัดแท่งต่อปริมาตรของถ่าน

3.4 การหาค่าความสามารถในการให้ความร้อน

การทดลองหาค่าความสามารถในการให้ความร้อนทำโดยการทดลองต้มน้ำด้วยถ่านอัดแท่งที่ผลิตขึ้น และทำการบันทึกความเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิน้ำกับเวลา ดังรูปที่ 3.8

รูปที่ 3.8 การตรวจสอบอุณหภูมิของการต้มน้ำ

บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน

การปรับปรุงความหนาแน่นของถ่านอัดแท่งเป็นการศึกษาค่าความหนาแน่นของถ่านซึ่งผ่านการอัดแท่งซึ่งทำให้ค่าความหนาแน่นแตกต่างกันว่าส่งผลต่อค่าความร้อนที่เกิดขึ้นแตกต่างกัน

4.1 ถ่านอัดแท่งโดยปรับมุนเมอียงกระบวนการอัด

4.1.1 ลักษณะของถ่านอัดแท่งโดยปรับมุนเมอียงกระบวนการอัด

การอัดถ่านแท่งโดยวิธีปรับมุนเมอียงกระบวนการอัดพบว่ามีมุนเมอียงเพียง 2 รูปแบบเท่านั้น คือ มุนเมอียง 50 และ 70 องศา ซึ่งสามารถอัดถ่านออกมาเป็นแท่งได้อย่างสมบูรณ์เท่านั้นดังรูปที่ 4.1

รูปที่ 4.1 ลักษณะถ่านอัดแท่งแบบปรับมุนเมอียงกระบวนการอัด

4.1.2 การคำนวณหาค่าความหนาแน่นของถ่านอัดแท่ง

ตารางที่ 4.1 ค่าความหนาแน่นของถ่านอัดแท่งโดยมูมเอียงกรอบอกอัด

ขั้นที่	มูมเรียวย 50°		มูมเรียวย 70°	
	น้ำหนัก (กรัม)	ค่าความหนาแน่น (กรัม/ลบ.มม.)	น้ำหนัก (กรัม)	ค่าความหนาแน่น (กรัม/ลบ.มม.)
1	37	0.00052	35	0.00050
2	41	0.00058	35	0.00050
3	40	0.00057	32	0.00045
4	40	0.00057	34	0.00048
5	39	0.00055	30	0.00042
6	42	0.00059	31	0.00044
7	38	0.00054	31	0.00044
8	40	0.00057	34	0.00048
9	42	0.00059	33	0.00047
10	37	0.00052	33	0.00047

4.1.3 ผลการทดลองค่าความร้อนของถ่าน

การทดลองในแต่ละครั้งใช้ถ่านจำนวน 2 ก้อน และปริมาตรน้ำเท่ากับ 200 มิลลิลิตร โดยมีผลการทดลองดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 อุณหภูมิความร้อน (องศาเซลเซียล) ที่เกิดขึ้นของการอัดถ่านโดยปรับมูมเอียง

น้ำหนัก	ครั้งที่	เวลา (นาที)										
		0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
เรียวย 50° 40 กรัม	1	32°	42°	52°	65°	70°	78°	82°	85°	86°	88°	88°
	2	32°	40°	50°	65°	68°	72°	79°	82°	83°	85°	85°
เรียวย 70° 36 กรัม	1	32°	49°	57°	62°	65°	68°	71°	72°	74°	75°	75°
	2	32°	51°	59°	62°	67°	70°	72°	73°	76°	75°	74°

4.2 ถ่านอัดแท่งโดยปรับน้ำหนักถ่าน

4.2.1 ลักษณะของถ่านอัดแท่ง ความยาวขนาด 60 มิลลิเมตร

รูปที่ 4.2 ลักษณะถ่านอัดแท่งแบบปรับปริมาตร

4.2.2 การคำนวณหาค่าความหนาแน่นของถ่านอัดแท่ง พบร่วมน้ำหนักของถ่านที่ซั่งภายในหลังจากการอัดแท่งจะลดลง ดังแสดงในตารางที่ 4.3, 4.4, 4.5 และ 4.6 ซึ่งแสดงผลการคำนวณค่าความหนาแน่นของถ่านอัดแท่ง

ตารางที่ 4.3 น้ำหนักของถ่านที่ซั่งก่อนการอัดแท่ง 40 กรัม

ขึ้นที่	น้ำหนัก (กรัม)	ค่าความหนาแน่น (กรัม/ลบ.มม.)
1	36	0.00085
2	35	0.00083
3	36	0.00085
4	33	0.00078
5	33	0.00078
6	35	0.00083
7	36	0.00085
8	34	0.00080
9	35	0.00083
10	35	0.00083

ตารางที่ 4.4 น้ำหนักผงถ่านที่ซึ่งก่อนการอัดเท่า 45 กรัม

ชั้นที่	น้ำหนัก (กรัม)	ค่าความหนาแน่น (กรัม/ลบ.มม.)
1	36	0.00085
2	38	0.00090
3	40	0.00094
4	40	0.00094
5	39	0.00092
6	37	0.00087
7	38	0.00090
8	40	0.00094
9	39	0.00092
10	39	0.00092

ตารางที่ 4.5 น้ำหนักผงถ่านที่ซึ่งก่อนการอัดเท่า 50 กรัม

ชั้นที่	น้ำหนัก (กรัม)	ค่าความหนาแน่น (กรัม/ลบ.มม.)
1	42	0.00099
2	45	0.00106
3	43	0.00101
4	42	0.00099
5	44	0.00104
6	45	0.00106
7	43	0.00101
8	45	0.00106
9	42	0.00099
10	45	0.00106

ตารางที่ 4.6 น้ำหนักผงถ่านที่ซึ่งก่อนการอัดเท่า 55 กรัม

ขั้นที่	น้ำหนัก (กรัม)	ค่าความหนาแน่น (กรัม/ลบ.มม.)
1	45	0.00106
2	45	0.00106
3	44	0.00104
4	45	0.00106
5	46	0.00109
6	46	0.00109
7	45	0.00106
8	47	0.00111
9	47	0.00111
10	46	0.00109

4.2.3 ผลการทดลองค่าความร้อนของถ่าน

การทดลองในแต่ละครั้งใช้ถ่านจำนวน 4 ก้อน และปริมาตรน้ำห้ากับ 200 มิลลิลิตร โดยมีผลการทดลองบันทึกค่าอุณหภูมิความร้อนกับเวลาดังแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 อุณหภูมิความร้อน (องศาเซลเซียล) ที่เกิดขึ้นของการอัดถ่านโดยปรับน้ำหนัก

น้ำหนัก	ครั้งที่	เวลา (นาที)										
		0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
40 g	1	32°	41°	51°	57°	64°	70°	75°	80°	84°	86°	88°
	2	32°	40°	49°	55°	64°	69°	75°	81°	84°	86°	87°
45 g	1	32°	51°	66°	76°	83°	87°	90°	91°	92°	92°	92°
	2	32°	41°	49°	75°	83°	88°	90°	90°	91°	91°	92°
50 g	1	32°	50°	60°	77°	80°	84°	89°	91°	92°	93°	93°
	2	32°	51°	58°	69°	78°	84°	89°	90°	90°	91°	92°
55 g	1	32°	52°	59°	66°	75°	81°	89°	95°	97°	96°	95°
	2	32°	50°	59°	68°	77°	83°	90°	94°	95°	96°	96°

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค่าความหนาแน่นของถ่านอัดแห่งที่มีผลต่อค่าประสิทธิภาพการให้ค่าความร้อน โดยการนำผงถ่านมาทำการผสมน้ำประسانและอัดขึ้นรูปเป็นถ่านแห่ง

ผู้วิจัยได้ทำการทดลองจำนวนสองรูปแบบด้วยกัน คือ รูปแบบที่หนึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงค่าความหนาแน่นของถ่านอัดแห่งโดยการปรับเปลี่ยนมุนเอยงของระบบอัดจำนวนสี่ระดับด้วยกัน คือ 50 60 70 และ 80 องศา การทดลองโดยการอัดถ่านแห่งด้วยเครื่องอัดถ่านแห่งแบบเกลียวพบว่ามุนเอยงของระบบอัดขนาด 50 และ 70 องศาจะให้ถ่านอัดแห่งที่มีรูปทรงสมบูรณ์เหมาะสมแก่การนำไปใช้งาน ซึ่งมุนเอยงของระบบอัดที่แตกต่างกันจะทำให้ความหนาแน่นของถ่านแตกต่างกัน

การทดลองรูปแบบที่สองเป็นการอัดโดยการปรับเปลี่ยนน้ำหนักของผงถ่านและนำมาทำการอัดแห่งให้มีขนาดความยาวเท่ากันทั้งหมด ซึ่งค่าความหนาแน่นของถ่านจะเปลี่ยนแปลงไปตามน้ำหนักของผงถ่านก่อนการอัด

5.1 สรุปผลการทดลอง

5.1.1 การทดลองอัดถ่านแห่งโดยการปรับมุนเอยงระบบอัดพบว่ามุนเอยงขนาด 50 องศา จะให้ค่าความหนาแน่นมากกว่าขนาด 70 องศา

5.1.2 การทดลองต้มน้ำเพื่อศึกษาการให้ความร้อนของถ่านอัดแห่งโดยการปรับมุนเอยงระบบอัดพบว่าถ่านอัดแห่งที่มีค่าความหนาแน่นมากกว่าจะให้ความร้อนในการต้มน้ำเร็วกว่าถ่านที่มีความหนาแน่นน้อย

5.1.3 การทดลองอัดถ่านแห่งโดยการปรับน้ำหนักผงถ่านก่อนการอัดพบว่าน้ำหนักของผงถ่านก่อนการอัดมากจะทำให้ค่าความหนาแน่นของถ่านอัดแห่งมีค่ามากกว่าแบบผงถ่านน้ำหนักน้อย

5.1.4 การทดลองต้มน้ำเพื่อศึกษาการให้ความร้อนของถ่านอัดแห่งแบบปรับน้ำหนักพบว่าถ่านอัดแห่งที่มีค่าความหนาแน่นมากจะต้มน้ำร้อนเร็วกว่าถ่านที่มีความหนาแน่นน้อยกว่า

5.2 ปัญหาและอุปสรรค

5.2.1 การใช้งานเครื่องอัดถ่านแบบกึ่งอัตโนมัติซึ่งชุดย่อยหรือบดถ่านไม่สามารถทำงานได้ดีนัก ทำให้ผู้ปฏิบัติงานต้องนำถ่านที่ผ่านการบดมาทำการร่อนด้วยตะแกรงอีกครั้ง

5.2.2 การดูแลความสะอาดของพื้นที่ปฏิบัติงานซึ่งเกิดจากฝุ่นผงในการทำงาน

5.2.3 การอัดถ่านแห่งแบบปรับมุนเอยงซึ่งไม่สามารถอัดถ่านออกมารีบเป็นแห่งแบบสมบูรณ์ได้อาจจะเกิดจากกำลังของมอเตอร์ที่มีขนาดเล็ก

5.3 ข้อเสนอแนะ

- 5.3.1 ควรมีพื้นที่เฉพาะสำหรับทำการทดลองอัตโนมัติเท่านั้น
- 5.3.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับค่าความร้อนที่ได้ของถ่านอัตโนมัติเท่านั้น
- 5.3.3 การอัตโนมัติควรออกแบบเครื่องมือที่สามารถควบคุมความหนาแน่นของถ่านอัตโนมัติได้

บรรณานุกรม

- [1] ข้อมูลการอัดแห้งเชื้อเพลิง. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://siweb.dss.go.th/>. (วันที่ค้นข้อมูล 9 กันยายน 2554).
- [2] ข้อมูลฟีนและถ่าน. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://guru.sanook.com/> (วันที่ค้นข้อมูล 7 ตุลาคม 2554).
- [3] รุ่งโรจน์ พุทธิสกุล. (2553) การผลิตถ่านอัดแห้งจากถ่านกระ吝ะพร้าวและถ่านเหง้ามันสำปะหลัง. ปริญญาบัณฑิต ศึกษาศาสตร์ ภาคบังคับ สาขาวิชาพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- [4] ชุลีพร ไชโยชน์. (2552) การศึกษาการผลิตเชื้อเพลิงเขียวแบบผสมผสานจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรและหญ้าวนลันน้อย. วิทยานิพนธ์ วท.ม. สาขาวิชาพลังงานทดแทน. : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- [5] ธนาภรณ์ ศรีหิรัญ และเพื่อพงษ์ ฉายาสกุลวิวัฒน์. (2553) การพัฒนาถ่านอัดแห้งชีมวลจากกระ吝ะพร้าว: การประดิษฐ์อุปกรณ์และการศึกษาสมบัติการเผาไหม้. ปริญญาบัณฑิต วิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต. ภาควิชาวิศวกรรมเคมี. คณะวิศวกรรมศาสตร์. : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [6] ศราวุฒิ อินทฤทธิ์ และสินีนาถ ศรีสำราญ. (2553) การพัฒนาถ่านอัดแห้งชีมวลจากเปลือกทุเรียน : การประดิษฐ์อุปกรณ์และการศึกษาสมบัติการเผาไหม้. ปริญญาบัณฑิต วิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต. ภาควิชาวิศวกรรมเคมี. คณะวิศวกรรมศาสตร์. : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [7] พิมลรัตน์ อินทร์อุดม และภตินันท์ รัตน์ไตรสิงห์. (2549) การศึกษาและพัฒนาถ่านอัดแห้งจากวัสดุเกษตรเพื่ออุตสาหกรรมในครัวเรือน. รายงานโครงการหมายเลข AE06-05. ภาควิชาวิศวกรรมเกษตร. : คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [8] S.R. Richard. (1990). *Physical Testing of Fuel Briquettes*. Fuel Processing Technology (25, p. 89 - 100). Netherlands.
- [9] Z. Husain, Z. Zaince & Z. Abdullah. (2002). *Biomass & Bioenergy*. Pergamon (22, 505 - 509).
- [10] Wayne. C. (1999). Using cotton plant residue to produce briquettes. *Biomass and Bioenergy*. (18, 201-208).

[11] นฤดม ทาดี และคณะ. (2555) การศึกษาฐานะทางความพูนของถ่านไม้ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการให้ค่าความร้อนของถ่าน. ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชา
วิศวกรรมอุตสาหการ. คณะวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์. : มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.

[12] ถ่านอัดแห่งจากกรมพัฒนา. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.news.rmutt.ac.th/archives/27208> (วันที่ค้นข้อมูล 9 กันยายน 2558).

